

Elämän
tähden

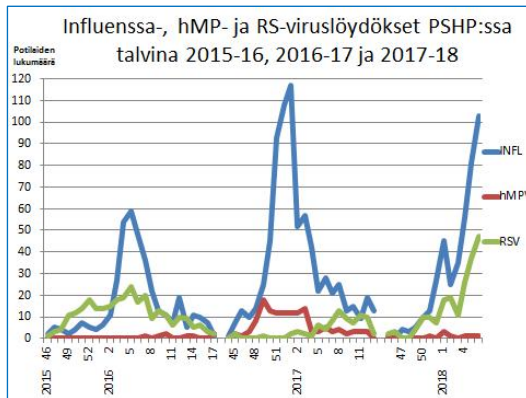
Tays INFEKTIO

Ajankohtaisia infektioasioita 2018 • Nro 3 / 16.2.2018

Influenssa- ja RS-virus epidemiat Pirkanmaalla: tilanne 11.2.2018 mennessä
Infektiolääkäri Pertti Arvola, Tays

Kausi-influenssaepidemia jatkuu Pirkanmaalla kohtalaisen voimakkaana eikä epidemian huippua ole vielä ohitettu. Viikolla 6/2018 laboratoriovarmistettu influenssa todettiin 103 pirkanmaalaisella.

Näistä influenssoista hiukan yli puolet on A-viruksen aiheuttamia (58 prosenttia), mutta myös B-virusta on edelleen paljon liikkeellä. Samaan aikaan influenssaepidemian kanssa Pirkanmaalla on menossa myös RS-viruksen aiheuttama epidemia.

Hinkuyskäepidemia Sastamalassa, syytä valppauteen muuallakin
Infektiolääkäri Kirsi Valve, Tays

Tammikuun puolivälistä lähtien on Sastamalan Äetsässä ja Vammalassa todettu neljä laboratoriotestien varmistettua hinkuyskätapausta. Todetuista tapauksista kolme on 11–15-vuotiaita koululaisia ja yksi sairastuneista on alle puolen vuoden ikäinen pikkulapsi, jonka perheessä oli pitkään yskinyt perheenjäsen.

Hinkuyskäepidemia voi olla nyt tiedossa olevaa tilannetta laajempi, asiaa selvitetään sairaanhoitopiirin ja kunnan tartuntatautiviranomaisten sekä kouluterveydenhoitajien toimesta parhaillaan. Äetsän yläasteen, Pehulan koulun ja Varilan koulun oppilaiden vanhemmille on jaettu tiedote

ja muissa Sastamalan kouluissa kartoitetaan mahdollisia puuskaisesti yskiviä ensi viikolla tehtävän oppilaskyselyn kautta. Yskivät oppilaat ohjataan tutkimuksiin.

Toiminnassa noudatetaan [THL:n toimenpiteohjetta epidemiatilanteesta](#)

Mikäli hinkuyskään sairastuneeksi todetun perheessä, koululuokassa tai muuten häneen lähi-kontaktissa olevissa on yskää, otetaan heistä hinkuyskänäyte (RbaktNho, KL 9877) ja aloitetaan hinkuyskään tehoava antibioottilääkitys jo ennen vastauksen varmistumista.

Jos hinkuuskää sairastavaksi todetun henkilön perheessä on alle puolivuotiaita lapsia tai 36 raskausviikkoa pidemmällä raskaana oleva äiti, annetaan koko perheelle estolääkitys hinkuuskän estämiseksi, koska hinkuuskä on vaarallisin nimenomaan imeväisikäisille lapsille.

Vuonna 2017 todettiin Suomessa 397 hinkuuskä-tapausta, näistä Pirkanmaalla 22 tapausta. Hinkuuskäepidemia on parhaillaan käynnissä Vaasan sairaanhoitopiirissä, jossa on vuoden aikana todettu 69 laboratoriovarmistettua tapausta. Sairastuneita on lähes kaikissa ikäryhmissä, mutta määrällisesti eniten 10–14-vuotiaissa.

Pitkittyvän ja laajenevan hinkuuskäepidemian estämiseksi on syytä olla muuallakin kuin Sastamalassa valppaana eli tunnistaa hinkuuskän oireet, ottaa diagnostinen näyte, aloittaa antibioottiliiketo ja määrätä yskijä sairaslomalle.

Yskimishygieniasta on myös tärkeä muistuttaa, sillä hinkuuskä tarttuu pisaratartuntana. Hinkuuskä-

kärokotettukin voi sairastua (yleensä lievemmin oirein) ja tartuttaa muita.

Hinkuuskän oireet eivät aluksi eroa muista hengitystieinfektioista: kuumetta, nuhaa ja yskää. Tavallisesta flunssasta poiketen yskä pitkittyy ja muuttuu puuskittaiseksi ja tikahduttavaksi. Puuskat esiintyvät etenkin öisin ja ne voivat päättyä limaosenteluun. Hinkuuskässä voi esiintyä sisäänhengityksen vaikeutumista, jolloin kuuluu hinkuva ääni yskänpuuskan loppuvaiheessa. Puuskien välillä potilas voi olla hyväkuntoinen ja vähäoireinen. Hinkuuskän vakavimmat muodot esiintyvät pienillä lapsilla, joilla tauti voi olla hengenvaarallinen.

Hinkuuskään annetaan viiden vuorokauden kestoisen atsitromysiiniakuuri, jos oireita on ollut alle kuukauden ajan. Hinkuuskän tartuttavuus loppuu neljässä viikossa, joten sen jälkeen atsitromysiinistä ei ole hyötyä. Koulusta, päiväkodista tai töistä on syytä olla pois antibioottikuurin ajan, jos oireita on ollut alle kolme viikkoa.